

[157. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot aanvulling en verhooging van het VIIde hoofdstuk B der Staatsbegrooting voor 1879.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 10den Mei 1879.

WILLEM.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

[157. 2.]

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken tot aanvulling en verhooging van het VIIde hoofdstuk B der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1879, vastgesteld bij de wet van den 21sten Januarij 1879 (*Staatsblad* n°. 16);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Aan het VIIde hoofdstuk B der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1879 worden toegevoegd de volgende artikelen, te weten:

IVde AFDEELING. *Art. 15bis.* Verlies op de nominale waarde van in 1879 ter versmelting verkochte Nederlandsche koperen pasmunt, kosten vallende op het vervoer, de bewaring en te geldemaking dier munt, benevens belooningen en toelagen voor het toezigt op een en ander enz., *honderd vijf en dertig duizend gulden* (f 135 000);

Vde AFDEELING. *Art. 29bis.* Kosten van voorbereidende werkzaamheden voor de herziening van de belastbare opbrengst der ongebouwde eigendommen, als: vervaardiging der schattingskaarten, huur, verwarming, verlichting, schoonhouden en bewaking van lokalen, meubilair, werktuigen en andere benodigdheden; papier en teekenbehoefden; belooning van teekenaars; reis-, verblijf-, en verplaatsingskosten en verdere uitgaven, *vijf en zeventig duizend gulden* (f 75 000).

Artikel 2.

Ten gevolge van artikel 1 dezer wet wordt het totaal van de IVde afdeeling van voormeld hoofdstuk gebragt op

f 171 975; dat der Vde afdeeling op f 4 027 574,50, en het eindcijfer van het hoofdstuk op *achtteen millioen honderd twee duizend zes honderd negen en vijftig gulden vier en vijftig cents* (f 18 102 659,54).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

De Minister van Financien,

[157. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Tot toelichting van de twee bij het nevensgaande wetsontwerp voorgedragen nieuwe uitgaafposten, heeft de ondergeteekende de eer het volgende mede te deelen:

Ad art. 15bis. Na het in werking treden van de wet van den 28sten Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 43) tot vervanging der koperen door bronzen pasmunt heeft men zich niet overal eene juiste voorstelling gemaakt van de zeer groote bezwaren, die aan het spoedig buiten omloop stellen der kleinste pasmunten in den weg staan. Velen hebben, naar het schijnt, verwacht dat tot die buiten omloop stelling binnen vrij korten tijd zou worden overgegaan. Hier aan meent de ondergeteekende de bevreesding te moeten toeschrijven, die hier en daar over den, naar men meent, te tragen gang dezer zaak wordt aan den dag gelegd.

Die bezwaren zijn intusschen ver van denkbeeldig. Algemeene intrekking en vervanging van muntspécien kan nimmer zonder groot ongerief voor de ingezetenen, noch zonder groote kosten voor den Staat e. i. moeilijkheden voor de administratie tot stand komen. Uit den aard der zaak moet zoodanige maatregel, voor iedere muntsoort in het bijzonder, binnen betrekkelijk korten tijd afloopen. Heeft men met standpenuingen te doen, dan kan door uitgifte van tijdelijke muntbiljetten en waar deze voor het oogenblik niet in voldoende mate voorhanden zijn, zelfs door uitgifte van binnen eenige dagen verwisselbare ontvangbewijzen, aan de moeilijkheden worden te gemoet gekomen. Het is echter duidelijk, dat die hulpmiddelen voor pasmunten, inzonderheid voor die van de kleinste soort, niet te gebruiken zijn. Daarbij is deze munt meer dan eenige andere, algemeen verspreid en juist de schamele volksklasse is er, in verhouding, in de ruimste mate van voorzien. De metaalwaarde van deze veelal sterk afgesleten munt is zeer gering, maar het publiek kan ze toch geen oogenblik ontberen. Wilde men ze buiten omloop stellen, dan zou gezorgd moeten worden, dat in alle deelen des lands eene genoegzame hoeveelheid nieuwe munt van dezelfde soort ter verwisseling aanwezig was. Het zou echter volstrekt onmogelijk zijn, het daartoe in iedere gemeente gevorderde bedrag vooraf, bij benadering, te bepalen. De kosten van transport zoo van de nieuwe als van de buiten omloop gestelde munt zouden zeer aanzienlijk zijn. Al werden alle kantoren van Rijks ontvangers aan de verwisseling dienstbaar gemaakt, dan zou dit nog ontoereikend zijn, om die naar de eischen der billijkheid te doen geschieden, want in een groot aantal gemeenten is zoodanig kantoor niet aanwezig en de waarde der munt is te gering, om te verwachten, dat lieden, voor wie tijd geld is, ze in kleine sommen zouden aanbieden, indien zij daarvoor een eenigzins grooten afstand moesten afleggen. Medewerking der gemeentebesturen zou dan onmisbaar zijn en tegen vergoeding der kosten bij de wet opgelegd en geregeld moeten worden. Maar dan nog zou zeker een groot aantal koperen centen en halve centen, hetzij uit onbekendheid met den maatregel, hetzij om de bezwaren, die ook dan nog, vooral in uitgestrekte plattelandsgemeenten, aan de verwisseling verbonden zijn, daarvan uitgezonderd blijven en hun, die ze behielden, een verlies berokkenen, dat weinig van de vroegere nominale waarde der stukken zou verschillen.